

NATIONAAL ARCHIEF 'S-GRAVENHAGE

GRAFELIJKHEIDSREKENKAMER

TOEGANGSNUMMER 3.01.27.01

INVENTARISNUMMER 964

STUKKEN BETREFFENDE ALLERLEI ZAKEN

PROCES INZAKE

DAGVAARDIGINGEN EN GETUIGENISSEN

d. d. 1547

BEWERKING DOOR

ANTHONIUS VAN DER TUIJN

TE RHOON

Voor eventuele vragen, opmerkingen en verbeteringen (anthonius@alice.nl).

Als u gegevens uit deze bewerking gebruikt voor genealogische of historische doeleinden, dient een verwijzing naar deze bewerking vermeld te worden. Bij gebruikmaking van gegevens uit deze bewerking ten behoeve van publicaties, in welke vorm dan ook, moet een adequate bronvermelding naar deze bewerking worden vermeld.

Informatie ordinaris gedaen binnen der stede van Haerlem upten 7^e septembris anno 1500 seven en veertich bij ons Arnoult Sasbout raidt ordinaris ende Nicolaes Jansz. Persijn secretaris vanden Hove van Hollant als commissaris ende adjoinct gesurregeert ende geordonneert inde plaetse van Mr. Cornelis Suijs oick raidt ordinaris principael commissaris ende Cornelis Sandelijn secretaris als adjonct, omme te doen dencqueste ordinaris tot versoucke vanden procureur generael vanden selven Hove, annemende tproces voor Joost van Bronckhorst bailliu van Kennemerlant inden processe twelck hij voerden voorsz. Hove vuytstaende ende hangende heeft als gedaechde up ende jegens die regierders ende scepenen vanden dorpen van Limmen ende Heijloo impetranten in rau actie. Ende hebben tot versouck vanden voorsz. gedaichde op zeeckere artikelen begrepen in zijne principale scriftueren additien ende solutien gehoort ende geëxamineert zeeckere getuijgen die selve gedachvaert zijnde bij Gerijt Baerts. deurwaerder vanden voorsz. Hove, mitsgaders oick Willem vanden Crip procureur vanden voorsz. impetranten bij Dirck Adriaensz. een vanden eerste deurwaerders omme die getuijgen te zijen eeden gelijk die voorn. deurwaerders ons gerelateert hebben. Ende alsoe die commissaris voorn. overmits zijn non comparitie ende naer deffault jegens hem gegeven voorts geprocedeert tot eedinghe ende examinatie vanden selven getuijgen inder manieren hier naer volgent.

Eerst.

Meester Jan van Sloeten subsituijt vanden bailliu van Kennemerlant out ontrent 57 jaeren.

Jan Conincx out ontrent 46 jaeren.

Joost de bastaert van Brederode out ontrent 76 jaeren.

Adriaen van Treslonge houtvester out ontrent 36 jaeren.

Heijnrick van Berkenrode out ontrent 58 jaeren.

Aelbrecht van Treslonge burgemeester der stede van Haerlem out ontrent 36 jaeren.

Willem Cornelisz. Gael out ontrent 36 jaeren.

Pieter Sijmons. Canser out ontrent 56 jaeren.

Gerbrant van Rijck out ontrent 32 jaren, allen leenmannen van Kennemerlant.

Meester Boudewijn den Weent out ontrent 49 jaeren.

Ende Claes Backer out ontrent 39 jaeren. Gehoort ende geëxamineert bij maniere van turbe bij huerluijder eede die zijluijden elcx als leenmannen ende anders den majesteijt gedaen hebben upt inhouden vanden 2,3,4,5,6 ende 7^e artikelen vanden scriftueren, 3,4,5,6,7,8,16,17,18,19,20,25,26 ende 32^e artikel vanden additien. Ende t6^e artikel vanden solutien vanden voorsz. gedaechde, tuijghen ende seggen eendrachtelijcken bij woorde vanden voorsz. Jan Conincx: Eerst upt 2,3,4,5,6 ende 7^e artikel vanden scrifturen 3,4,5,6,7,8,26 ende 32^e artikel vanden additien ende t6^e artikel vanden solutien, dat eenen ijegelijck van hem deposanten zoo langhe hij voerden vierschaere vanden bailliu van Kennemerlant verkeert heeft vuyt dien kennelijcken is dat die selve bailliu gewoenlijcken is zoo wanneer datter eenich delict binnen zijnen bedrijve gevallen is te doen verdaghen die gheenen die van tselve feijt weeten te spreken omme te connen sgeven ghetuijgenisse der waerheijt zoo binnen der stede van Haerlem, binnen zijn hujs ofte binnen de vierschare vanden voorn. bailliu als oick up andere plecken binnen zijnen bedrijve daer hem tselve oirboirlijcxste (gebesicht) heeft. Ende dat generalijcken zoe wel die van Limmen, Heijloo als alle andere over zijnen bedrijve staende. Ende hebben zij deposanten oick wel geweeten dat eenige zulcx gedaecht onwillich zijnde te connen gecondempneert zijn geweest inde boete van £ 10 ofte na gelegentheit vanden saecke. Al twelck zij deposanten zulcx hebben weeten doen oick conde dat die selve zulcx verdachvaert zijnde eenich sallaris ofte vacatien oft oick verteerde kosten ter cause van huer getuijgenisse ontfangen hebben, hoe wel zij tselve wel geëijscht hebben. Mer off tselve altijt van ouden tijden zoe verre mensche memorie strecken mach, gedaen is en weeten zij deposanten verder nijet dan huer memorie en strect.

Ende insgelijcx verclaerde de voorn. Joost van Brederode, Jan Conincx, Adriaen van Treslonge, Claes Backer ende de voorn. van Sloeten dat voerde vierschare van mijn heere van Brederode ende Beverwijck zulcx mede gebseert (?) ende onderhouden is geweest zonder dat zij alle weeten wat in Rijnlant gebseert wordt. Seggen upt 16,17,18,19,20 ende 25^e artikel vanden additien dat hem deposanten inschelijcx vuyt saicke alsboeven kennelijcken is dat zoo wanneer ijemant binnen den bedrijve van Kennemerlant en andre een worde gheeft dat die selve geen boete ofte brueck schuldich en is zoe voren alst den bailliu angaet. Ten zij datter een kuerwoirde is ofte ander circumstantie daer bij waeren die tfeijt bezwaerden. Ende alsdan zoe verre de kuerwoirde angaet sonder seempte is den delinquant alleen vervallen in een boete van een kemmer pont, twelck is 26 st. Twelck alleen zulcx vuyt

een usantie ende costume onverhouden is geweest als zij deposanten altijts verstaen hebben zonder dat zij weeten datter eenich Kennemer recht bij gescrifte daer van soude zijn, mer seggen dat bij bescreven recht van Kennemerlant gehouden wordt dat die geen die eenich huijs braeck doet bij daige verbuert nijet meer dan thien kemmer ponden ende bij nachte vierbont, mer en weeten zij deposanten gelijk blijcken nijet off vuyjt dese ofte gelijcke usantie geïntroduceert is geweest dat de balliu van Kennemerlant mach zijn ondersaten dien verdachvaerden omme getuijgenisse tot Haerlem off elders te geven zonder hier costen ofte sallaris daer van te betaelen. Ende up als gebræcht nijet meer en weet. Onderteijckent J. Coninx vuyjten naem van alle dander deposanten.

Andere getuijgen gehoort binnen der stede vande Beverwijck upten 9^e septembris anno voorsz.

Jan de Grebber bailliu vande Beverwijck out ontrent 36 jaeren.
Joost van Binckhorst out ontrent 53 jaeren.
Claes van Adrichem out ontrent 49 jaeren.
Bouwen Willemsz. out ontrent 41 jaeren, al inde Beverwijck woenende.
Jan Claesz. ande Wijckerduijn out ontrent 58 jaeren.
Lodewijck van Treslonge schout vande Wijck up Zee out 65 jaeren.
Jan Cornelisz. schout van Eemskerck out ontrent 43 jaeren.
Meijnert Florijsz. woenende aldaer out ontrent 60 jaeren.
Gerijt Baert Gerijtsz. schout van Ackersloet out ontrent 52 jaeren.
Willem Jansz. out ontrent 72 jaeren.
Claes Gerijtsz. out ontrent 66 jaeren, al woenende tot Ackersloet.
Claes Aelbrechtsz. Clerck out ontrent 65 jaeren.
Aert Aertsz. eertijts schepenen van Oost Saenen out ontrent 60 jaeren.
Pieter Cornelisz. Boes out ontrent 65 jaeren.
IJsbrant Jansz. Schout out ontrent 65 jaeren.
Cornelis Claesz. molenaer out ontrent 63 jaeren.
Ende Beijer Willemsz. scepene van Wormer out ontrent 62 jaeren, gehoort ende geëxamineert etc.
Dan de voorn. Binckhorst, Jan de Grebber bailliu, Claes van Adrichem ende Jan Claesz. de welck als leenmannen verclaerden daer over gestaen te hebben, etc.
Maer de voorn. Boudewijn Willemsz. als leenman seijt nijet te weete, etc.
Noch inschelijcx Claes Jansz. schout van Castricom dan zeijde bij tijden van buijren eertijts bailliu mede wel geweeten, etc.
Insgelijcx verclaerde de voorn. Jan Cornelisz. schout van Eemskerck nijet te weeten, etc.
Ende de voorn. Gerijt Baert Gerijtsz., Willem Jansz. ende Claes Gerijtsz. alle van Ackersloet zeijden bijden bailliu, etc.
Dan seijden indachten te wesen dat de voorn. Huijbrecht van Buijnen eens bij tijden mede eenige persoene hadde doen verdachvaerden binnen Haerlem zonder dat hij hemluiden sallaris ofte verteerde costen betaelde. Ende die voorsz. Claes Aelbrechtsz. ende Aert Aertsz. van Oostsaenen zegen, etc.
Ende die voorsz. Pieter Cornelisz. Boes, IJsbrant Jansz., Cornelis Claesz. molenaer ende Beijer Willemsz. van Wormer seijden, etc.
Ende de voorn. Grebber, Binckhorst, Adrichem ende Jan Claesz. seijden dat insgelijcx gebseert wordt bij den bailliu van Brederode als wesende Kennemergevolch ende insgelijcx bijden bailliu vande Beverwijck dagelijcx gedaen wordt zonder dat alle dandere deposanten daer van weeten te seggen, noch oick wat in Rijnlant gebseert wordt.
Ende seijden de voorn. Grebber als woenende tot Heijloo ende de voornoemde Boudewijn Willemsz. dat diversche persoene van Limmen ende Heijloo verdaecht zijnde voerden bailliu van Kennemerlant getuijgenisse gedaen hebben zonder ijiet daer van te hebben, etc.

Andere getuijgen gehoort binnen den Haige upten 3^e octobris anno voorsz.

Adriaen Stalpaert vanden Wiele ontfanger generael van Kennemerlant out ontrent 51 jaeren gehoort ende geëxamineert bij den eede, etc. Dat hij weet ende heeft hij deposant zulcx weeten, geschien ten tijde van Ghijsbrecht van Schoten, IJsbrant van Schooten, Huijbrecht van Buijnen, Jacob van Duvenvoird bailliu bij provisie geweest hebbende soe nu desen jegenwoirdigen bailliu van Kennemerlant oick vande inwoeners van Limmen ende Heijloo namentlijcken in meeste saicke over vier ofte vijff jaeren, etc.
Wouter van Bekesteijn schout der stede van Haerlem out ontrent 53 jaeren, etc.

Anderen getuijgen gehoort binnen der stede van Leijden upten 19e novembris anno voorsz.

Jan van Alckemade heemraidt van Rijnlant out ontrent 62 jaeren gehoort ende geëxamineert, etc. Hij getuijcht over dertich jaeren ofte daer ontrent geweest is bailliu van Kennemerlant.

Adriaen van Crimpen bailliu van Rijnlant out ontrent 63 jaeren.

Dirck Ghijzen schout van Outshoorn out ontrent 47 jaeren.

Jan Woutersz. out ontrent 34 jaeren.

Thaems de bode out ontrent 36 jaren.

Ende Bouwen Adriaensz. out ontrent 70 jaeren, alle woenende tot Alphen.

Mourijn Woutersz. out ontrent 70 jaeren.

Claes cuuper out ontrent 48 jaeren

Neel Smijten out 31 jaeren.

Mourijn Jansz. out ontrent 58 jaeren.

Ende Alewijn Claesz. schout out ontrent 60 jaeren, alle woenende tot Leijderdorp.

Joost Woutersz. out 40 jaeren.

Daniel Willemsz. out ontrent 57 jaeren.

Jacob Lambrechtsz. out ontrent 36 jaeren.

Ende Dirck Woutersz. out ontrent 48 jaeren.

Ende Oeloff Dircxz., alle woenende tot Zoeterwoude alle welboeren mannen van Rijnlant, gehoort ende geëxamineert, etc.

Ende seijden de voorn. bailliu Philips Claesz. schout van Outshoorn ende Alewijn Claesz. schout van Leijderdorp dat Noortwijck, Noortwijckerhout, Reijnsburch, Wassenaer, Haerswoude, Benthuijsen, Zwammerdam, Nijeuwcoop, Hoomae, Wermont, Schoot, Huberts recht ende meer andere dorpen zijn Rijnlants gevolch ende datmen inde selve plaetse zulc alsvooren mede useert ende altijt als zij deposanten van outs gehoort hebben gebseert heeft. Twelck zij deposanten zeijden al gelijcke te weeten zoe zij de principael zijn die dagelijcx te vierschaere vande bailliu van Rijnlant sitten ende altijts geseten hebben, mer wat tot Brederode ofte Beverwijck gehoren wordt en weeten zij deposanten nijet.